

Individuaalse õppekava koostamine

I INDIVIDUAALSE ÕPPEKAVA EESMÄRK JA VAJADUS

1.1 Individuaalne õppekava (IÕK) on hariduslike erivajadustega õpilaste jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

1.2 Individuaalse õppekava eesmärk on haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV), sh andekate õpilaste toetamine õpitulemuste saavutamisel.

1.3 Õpilase andekust käsitletakse kui hariduslikku erivajadust, mil õpilasel on oma kõrgete võimete tõttu eeldused saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalsus ja võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas või esitluskunstis, psühhomotoorne võimekus.

1.4 Õpilase erivajadus võib tuleneda õpiraskustest, tervises seisundist, puudest, käitumis- ja tundeeluhäiretest, pikemaajalisest õppest eemal viibimisest või kooli õppekeele ebapiisavast valdamisest.

1.5 Kui muudatuste või kohandustega õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis või õppekeskkonnas kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga tuleb õpilasele koostada individuaalne õppekava.

1.6 IÕK on lubatud vormistada mistahes kooliastmes riikliku õppekava järgi õppivale õpilasele.

1.7 Kui tavaklassi juures õpetatakse õpilast põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (PLRÕK) alusel ja koolis puudub võimalus eritingimuste loomiseks, siis koostatakse talle individuaalne õppekava.

1.8 HEV õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks täidab klassijuhataja individuaalse arengu jälgimise kaardi.

II INDIVIDUAALSE ÕPPEKAVA KOOSTAMINE

2.1 IÕK koostatakse lähtuvalt õppekavast, mille järgi õpilane õpib.

2.2 IÕK koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vastavalt vajadusele õpetajaid ning tugispetsialiste.

2.3 IÕK koostab aineõpetaja õpilase abistamiseks, ergutamiseks või õppe korraldamiseks lähtuvalt tema vajadustest ja individuaalsetest võimetest.

2.4 IÕK võidakse koostada ühes või mitmes aines õppenõukogu otsusel ja lapsevanema kirjaliku nõusoleku alusel (vt lisa 2.2).

2.5 IÕKs esitatakse klassi töökavaga võrreldes õpilase kognitiivse arengu tasemest lähtuvalt ühe või mitme pädevuse osas. Õpetaja määrab hetkeseisu, kavandab lapse arenguvajadusi toetava ainekava, määrates ära võimalused, kuidas õpilane jõuaks nõutud õpitulemusteni.

2.6 Kui õpilane vajab õpitulemusteni jõudmiseks abiõpetajat, siis jaguneb ka vastutus töös õpilasega aineõpetaja ja abiõpetaja vahel.

2.7 IÕK koostamise aluseks on põhikooli riiklik õppekava, kuid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel diferentseeritakse selles õpilase kognitiivse arengu tasemest lähtuvalt ühes või mitmes aines õpitulemuste vähendamine, asendamine või kohustuslikust õppeaine õppimisest vabastamine.

2.8 Tavaklassi juures toimuva IÕK järgi töötamise märgib aineõpetaja oma töökavas.

2.9 IÕK vormistamine osutub vajalikuks, kui

2.9.1 õpilase õpivõimekuse või käitumise erinevus õpetatavast õpperühmast on nii suur, et õpetamine vajab individuaalset lähenemist;

2.9.2 õpetamisel osutub vajalikuks täiendavate ressursside kohandamine;

2.9.3 on tekkinud vajadus riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamiseks või asendamiseks või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamiseks.

2.10 HEV õpilaste õpetamine ja hindamine toimub vastavalt individuaalse õppekava koostamise korrale ja hindamisjuhendile, arvestades õpilase arengulisi vajadusi.

2.11 IÕK alusel õpetades ja hinnates lähtutakse kolmest põhimõttest:

2.11.1 õppevara ja töövahendid on õpilasele jõukohased;

2.11.2 kasutatakse õpilase õpetamisel abistavaid vahendeid ja õppematerjale;

2.11.3 õppimisprotsess toimub õpetaja vahetul juhendamisel.

III INDIVIDUAALSE ÕPPEKAVA RAKENDAMINE

3.1 IÕK rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut ning tulemuste hindamiseks kirjeldavad seda vähemalt kaks korda õppeaastas ning esitavad omapoolsed soovitused iseloomustusena hariduslike erivajaduste (HEV) õpilaste koordinaatorile.

3.2 IÕK järgi töötamiseks koostab aineõpetaja õpilasele töökava (lisa 2.1) õppeperioodiks, mil õpilane töötab IÕK järgi. Kui õpilane õpib IÕK järgi terve õppeaasta, siis koostab õpetaja töökava trimestrite lõikes, et tagada nõutud õpitulemuste saavutamine.

3.3 Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava lapsevanema avalduse alusel (vt lisa 2.2).

3.4 HEV õpilast, kellele on HEV-koordinaatori ettepanekul õppenõukogu otsusega määratud tema vajadustest tulenevalt IÕK tavaklassi juures, hinnatakse vastavalt tema võimetele (ptk 4; õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted, tingimused ja kord).

3.5 Kui õpilasele on koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel lubatud riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustuslikust õppeainest vabastamine kuni kahe õppeaines, siis saab tema põhikooli lõpueksamitel hinnet alandada koolieksamil kuni 45%, riiklike ülesannetega eksamil kuni 35%.

3.6 Koostöös õpetajate ja teiste tugispetsialistidega hindab HEV-koordinaator meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks.

3.7 Kord õppeaastas antakse HEV õpilaste koordineerimise töörühmale teavet õpilaste edukusest ja edasijõudmisest.

IV HINDAMINE

4.1 Õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, on ette nähtud erisused hindamisel ja järgmise klassi üleviimisel, mis sätestatakse õppeperioodi jooksul, arvestades õpilaste võimeid, motivatsiooni ja vajadusi.

4.2 Õpilase andekusest tulenevalt hinnatakse tema õpitulemusi rakendatud IÕK järgi vastavalt hindamise korraldusele trimestrihinnetega.

4.3 Ainekava täitmisel arvestatakse HEV õpilasele iseloomulikku võimetekohast arengut ja selle muutusi.

4.4 Olenevalt ainetundide arvust nädalas hinnatakse õpilaste õpitulemusi trimestrihinnetega ning õppeaasta kokkuvõtva hindega.

4.5 Kui õppenõukogu või koolivälise nõustamismeeskonna otsusega on määratud õpilase vajadustest tulenevalt individuaalne õppekava või vähendatud nõudmised hindamisele, hinnatakse õpitulemusi diferentseeritult.

4.6 I kooliastmes kasutatakse ainult õppimist toetavat hindamist ehk kirjeldavat sõnalist tagasisidet. Tagasisidet antakse nii suuliselt kui kirjalikult. Suulist tagasisidet antakse õppetunnis ja arenguestlusel. Kirjalik tagasiside märgitakse õpilaspäevikusse, vihikusse, töövihikusse, töölehele või eKooli päevikusse. Igapäevaseks hindamiseks kasutatakse eKooli päevikus märget „X“, millele järgneb sõnaline tagasiside. Tagasisides tuuakse esile õpilase edusammud ning juhitakse tähelepanu puudustele teadmistes ning arendamist vajavatele

oskustele.

4.6.1 I kooliastme õpilaste õpitulemusi hinnatakse kokkuvõtvalt õppeaasta lõpus ning tunnistus väljastatakse paber kandjal.

4.6.2 Tunnistusel hinnatakse iga õppeaine osaoskusi kasutades järgmist märgisüsteemi:

*** - osaoskus on omandatud

** - osaoskus on enam-vähem omandatud

* - osaoskus vajab veel harjutamist

4.7 II - IV kooliastmes väljendatakse õpitulemusi lähtudes 7-astmelisest täheskaalast:

- **A+ „silmapaistev“:** silmapaistev ja eriti põhjalik aine nii teoreetilise kui ka rakendusliku sisu tundmine, vaba ja loov õpitulemuste rakendamise oskus, ulatuslik iseseisev töö, mitmekülgne aine materjali tundmine. Õpilase teadmised ja oskused on märkimisväärsed ning ületavad kirjeldatud õpitulemusi. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis;
- **A „suurepärase“:** õpilane on omandanud õpikus ja konspektis kajastatud teadmiste ja oskuste kogumi ning oskab neid iseseisvalt rakendada. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis. Aine mahust on omandatud 90%–100%;
- **B „väga hea“:** õppeaine teoreetilise ja rakendusliku sisu väga hea tundmine õppeprogrammi ja õpikute mahus, väga hea õpitulemuste rakendamise oskus. Arvestusel on ilmnunud mittesisulised ja mittepõhimõttelised eksimused. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis. Aine mahust on omandatud 80%–89%;
- **C „hea“:** õppeaine teoreetilise ja rakendusliku sisu hea tundmine, hea õpitulemuste rakendamise oskus. Aine sügavamates ja detailsemates osades avaldub mõningane ebakindlus ja arvestuse vastuste ebatäpsus. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis. Aine mahust on omandatud 70%–79%;
- **D „rahuldav“:** õppeaine olulisemate teoreetiliste ja rakenduslike printsiipide, faktide ja meetodite tundmine ning nende rakendamise oskus tüüpolukordades, kuid eksamivastustes avalduvad märgatavad puudujäägid ja ebakindlus. Rahuldavat hinnet

tuleb lugeda küllaldaseks õppeprotsessi normaalse jätkamise seisukohalt. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis. Aine mahust on 60%–69%;

- **E „vähene“:** õpilane on omandanud miinimumteadmiste taseme, kuid nende teadmiste rakendamisel esineb tõsiseid puudujääke, mis osutuvad takistuseks antud ainel põhinevate järgnevate õppeainete omandamisel. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis. Aine mahust on omandatud 50%–59%;
- **F „puudulik“:** õpilasel puudub miinimumteadmiste tase. Täpsem teadmiste ja oskuste sisu on kirjeldatud töös või eKoolis. Aine mahust on omandatud 0%–49%;

V TÄIENDAV ÕPPETÖÖ

5.1 IÕK alusel õppiv õpilane jäetakse täiendavale õppetööle erandjuhul õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või antakse mitterahuldav hinnang ning talle ei ole olnud võimalik rakendada piisavalt tema vajadusi rahuldavat õpiabi. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

5.2 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.